

Karl Bartos – elektropoppens spæde KW

Af: Michael Ulfus Kjærgaard, 22. September 2004

Soundvenue mødte Karl Bartos, tidligere KW-medlem gennem 16 år, før hans koncert på årets Roskilde Festival og fik den ældre musikprofessors forklaring på, hvorfor han skriver elektropop-sange om kulturens miserable udvikling i en verden, hvor musikken alligevel ikke længere udvikler sig.

– Popmusik giver mig frihed til at åbne op og afprøve mine ideer. Ved at åbne op for den bevidsthed som musiker, er der altid mulighed for at berøre nye vidder med sin musik. Men alting bliver jo sværere, jo mere man prøver, så jo mere jeg prøver, jo mindre ved jeg om, hvordan jeg skaber en god popsang, lægger Karl Bartos ud med at fastslå.

Måske nok beskedne ord fra en mand der skrev med på klassikere som 'Das Model' og 'Die Roboter'. Popmusik skabt med elektronikkens hurtigt foranderlige værktøjer, banker tydeligt i den alsidige musiker, der hører til i en tradition, hvor koncepter er et vigtigt redskab i den kreative proces.

Musik udvikler sig da ikke

Brugen af koncept og intellektualisme i popmusikken var banebrydende, da Karl Bartos begyndte at lege med primitive elektroniske instrumenter i en koncept-orienteret popmusik i midt 70'erne. Men efter så mange år, hvilken betydning har musikalsk udvikling for en professor i musik?

– Jamen, musikken har ikke ændret sig, siden Thomas Edison optog en lyd og fjernede den fra tid og rum. Således opfandt han musikindustrien, og siden da har der ikke været skabt nyt musik. At gøre musik flytbart og gøre den til et produkt, er stadig det seneste nyt, forklarer Karl Bartos, og fortsætter:

– Post- eller pre-Edison, så giver det ingen mening at snakke om en musikalsk udvikling. Mon ikke ideen om udvikling og fornyelse mest er en idé, som alle andre end musikerne selv har skabt, siger Karl Bartos, der dog alligevel finder en mening i at blive ved med at skabe musik - trods manglen på udvikling. Hemmeligheden ligger i hvad man vil med musikken, og hvordan man griber det an, forklarer han.

Programmeret med musik

– Jeg har så mange måder at tilnærme mig musikken på. Alle mennesker er fra fødslen programmeret til at have små simple melodier i hovedet, og den programmering jeg selv fik, er min mest basale måde at komme ind i musikken på. Men andre gange bruger jeg koncepter, som for eksempel at skrive flere stykker musik ned på papirer og så sætte dem sammen ved hjælp af tilfældighedsprincippet, fortæller Karl Bartos, der som uddannet klassisk slagtdøjs-musiker måtte vælge mellem poppens og den klassiske musiks verdener. Det blev poppens der vandt, men Karl Bartos mener ikke, der eksisterer den store forskel mellem de to genrer.

– Hvis man ser på den såkaldte klassiske musiks udvikling, så nåede den sine grænser med Schöenberg's tolv-tone-teknik allerede i det sidste århundrede. Den klassiske musik er blevet til et koncept, og man kan ikke vække følelser hos mennesker med et koncept. Allerhøjest kan den åbne en dør til dit hoved, men røre din sjæl kan den ikke, siger Karl Bartos, og spørger:

– Er det ikke også dertil, den såkaldte elektroniske musik er nået?

Noget må være gået tabt

På 'Communication' fra 2003 er det mediernes kommunikation Karl Bartos undersøger, og kommunikation har altid været et vigtigt omdrejningspunkt for Karl Bartos, der til dagligt underviser på Akademie der Künste i Berlin i emnet 'akustisk kommunikation'.

– Jeg underviser i den kommunikation, der finder sted mellem kunstner og modtager, ligesom jeg på 'Communication' arbejdede med at beskrive mediernes indflydelse på den fælles kultur, vi alle er en del af, fortæller Karl Bartos.

Han er ikke i tvivl om, at kommunikationen mellem mennesker er ved at blive en ensrettet affære på grund af underholdningens indflydelse.

– Jeg tror at unge, på grund af underholdningens indflydelse på alt lige fra kultur til politik, efterhånden vil glemme de rødder, vi deler i vores fælles kultur. Man må jo kunne konkludere, at siden man over hele verden leder efter en ny superstjerne i de mange talentprogrammer, så må noget være gået tabt. Hvorfor ellers lede efter det?, spørger Karl Bartos, der ikke kan skjule en ældre mands evige bekymring over åndslivets udvikling.

– Jo, jeg er mest bekymret for hvorvidt de elektroniske medier vil ændre indholdet af vores kultur på en måde, så der ingen vej er tilbage. Vores fælles kulturverden er gået fra en kultur baseret på ord, til en kultur baseret på billeder. Og det er et faktum, vi er nødt til at være opmærksomme på. Som mennesker er vores kulturs basale fundering sproget, og uden sprog havde vi ingen kultur. Men da vi introducerede skriftsproget, ændrede det den måde, vi mennesker tænker på, fordi vi nu kunne skabe strukturer og dermed skabe koncepter i vores åndsverden, fortæller musikeren, der netop er indbegrebet af koncept-skabt musik, inden han to timer senere spiller Metropol-scenen i ekstase med en række egne numre og flere nyfortolkninger af KW numre.

Karl Bartos var medlem af KW 1975-1991, har udsendt flere plader under navnet Electric Music samt solopladen 'Communication', og har produceret for blandt andet duoen Electronic (Bernard Sumner, New Order og Johnny Marr, ex-The Smiths).